

Plejeplan for Utterslev Mose vedr. naturpleje og anlægsarbejde

Forord

Utterslev Mose blev fredet i 2000. Fredningen stiller krav om, at der udarbejdes en plejeplan, som redegør for de plejeforanstaltninger og anlægsarbejder, der kan udføres i planens gyldighedsperiode, samt beskriver eventuelle ændringer i almenhedens adgangsret. Københavns Kommune udarbejdede i 2018 den seneste plejeplan for Utterslev Mose: "Udviklingsplan for Utterslev Mose".

Udviklingsplanen var gældende i fem år og er nu udløbet. Arbejdet med en ny, samlet udviklingsplan er endnu ikke påbegyndt.

Derfor udarbejdes denne korte plejeplan, der har til formål at muliggøre etablering af visse mindre anlæg og konstruktioner i Utterslev Mose – herunder eksempelvis en kadaverplads og fourageringspæle til rovfugle. Konstruktionerne vurderes at have underordnet betydning for natur og miljø, men kræver – medmindre de indgår i en plejeplan – særskilt dispensation fra fredningens bestemmelser.

Plejeplanen er således et redskab til at sikre, at mindre fysiske tiltag, der understøtter naturpleje og rekreativ anvendelse, kan håndteres inden for fredningens rammer og uden unødigt administrativ behandling. Plejeplanen har hjemmel i fredningen af Utterslev Mose og udarbejdes efter proceduren i fredningens § 4.

Plejeplanens formål

Formålet med plejeplanen er at muliggøre etablering og anvendelse af mindre konstruktioner og anlæg i Utterslev Mose, hvor disse kan understøtte naturplejen eller de rekreative formål, som fredningen tilgodeser. Plejeplanen skal sikre, at sådanne indgreb foretages med respekt for områdets biologiske og landskabelige værdier og inden for rammerne af fredningens bestemmelser.

Det overordnede mål er at skabe klare og gennemsikkelige rammer for, hvilke typer anlæg og konstruktioner der kan etableres, hvornår de kræver særlig godkendelse, og hvordan de bidrager til naturens tilstand og områdets anvendelse til rekreative formål.

Fredningen

Fredningskendelsen for Utterslev Mose er dateret den 13. juli 2000. Fredningen har til formål at:

- Sikre området som parkområde,
- Opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning,
- Fastholde og regulere almenhedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,

- Sikre området som en sammenhængende del af de regionale friluftsområder, specielt sammenhængen med Vestvolden og med Hjortespringkilens grønne områder.

Relevante bestemmelser i Fredningen for Utterslev Mose:

- § 3, stk. 1 – Vedrører opførelse af bygninger og konstruktioner
- § 4 – Vedrører procedurer for udviklingsplaner og plejeplaner
- § 7 – Bonusbestemmelse, som muliggør pleje og anlæg uden særskilt dispensation fra øvrige lovbestemmelser, herunder naturbeskyttelseslovens § 3, hvis indskrevet i en plejeplan

Naturbeskyttelsesloven

- § 3 Beskyttede naturtyper. Indebærer som udgangspunkt et forbud mod tilstandsændringer, jf. dog ovenstående om bonusbestemmelse.

Nødvendige dispensationer fra fredning og naturbeskyttelsesloven §3

Bålhytten kræver dispensation fra fredningens § 3, da den ikke kan vurderes at forbedre de naturmæssige eller landskabelige forhold, jf. § 4. Det forventes dog, at dispensation vil kunne opnås, især hvis bålhytten placeres inden for det allerede anvendte område af Strejf.

Alle øvrige konstruktioner og anlæg, med undtagelse af fourageringspælene, kræver dispensation fra fredningens § 3, stk. 1, medmindre de indgår i en godkendt pleje- eller udviklingsplan. Kadaverpladsen kræver ligeledes dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, medmindre den fremgår af en plejeplan, jf. fredningens § 7. Det vurderes dog, at fredningen giver mulighed for, at kommunen kan håndtere disse forhold via en plejeplan.

Da nogle af tiltagene ikke er beskrevet fuld ud i indeværende plan, skal de endelige projektbeskrivelser godkendes af fredningstilsynet, inden tiltagene kan realiseres.

Lokalplan

Ejendommen ved Rådvalsvej 69 i Utterslev Mose er omfattet af lokalplan nr. 338, "Musikhuset Utterslev Mose", og ligger i område II, der er udlagt til naturværksted med naturskoleundervisning og tilknyttede udendørs aktiviteter. Opførelse af bålhytte, læskure til dyrehold og en platform til kadaverplads vurderes at være i overensstemmelse med lokalplanens anvendelsesbestemmelser (§ 3, stk. 3, litra a). Dog kræver disse bygninger dispensation fra lokalplanens bestemmelser om bygningsomfang, placering og højder (§ 5, stk. 2, litra a og b). Der skal desuden ansøges om byggetilladelse efter byggeloven, og

kommunen vil foretage en helhedsvurdering efter bygningsreglementet (BR18) for at sikre, at byggeriet passer til områdets karakter og omgivelser. Helhedsvurderingen omfatter blandt andet bebyggelsens omfang, lysforhold, friarealer, adgangsforhold og parkering.

Konstruktioner og anlæg

Bålhytten ved Streyf

Etablering af en bålplads til formidling og rekreativ brug i umiddelbar tilknytning til eksisterende natur værksted.

Kadaverplads på vand

Etablering af en Kadaverplads på vand med henblik på udlægning af kadavere til bl.a. havørn, fiskeørn og ravn. Hvis kadaverpladsen udformes som en lille platform, der flyder frit uden fundering på søbunden, vurderes det som værende af underordnet betydning ift. vandføring og miljø.

Fourageringspæle til rovfugle

Etablering af fourageringspæle til områdets rovfugle på udvalgte steder i mosen. Et begrænset antal siddepæle (fx Ø20 cm) planlægges banket ned i søbunden.

Etablering af nyt paddehul

Kirkemosen udgør i dag et dårligt ynglested for padder, primært på grund af bestanden af fisk, som æder paddeæg og haletudser, samt den begrænsede og dårligt udviklede sumpede rørzone, hvor padderne ellers ville kunne finde egnede steder at lægge deres æg. For at forbedre levevilkårene for padderne foreslås det, at der etableres et lavvandet vandhul i tagrørsumpen nord for søen. Et sådant vandhul, uden fisk og med lav vanddybde, vil kunne fungere som et beskyttet og solrigt ynglested, hvor padderne kan lægge deres æg som kan udvikle sig under mere optimale forhold.

Der gives desuden mulighed for at uddybe eksisterende paddehul på Kirkemose-engen ved Brønshøj

Vandhullet er gennem de sidste tolv år blevet tilgroet med især Pil og Star. Det er adskilt fra selve Kirkemosen ved jordvolde, der stammer fra en tidligere uddybning af Kirkemosen, og har derfor et potentiale for at være ynglested for padder. Efter oprensning af den største del af vandhullet har det imidlertid vist sig, at det kan tørre ud allerede i maj, som det viste sig blandt andet i år, hvorfor eventuel paddeyngel næppe vil overleve.

Høringsparter

I forbindelse med udarbejdelse af plejeplanen skal følgende foreninger, organisationer m.fl. gives lejlighed til at udtale sig:

- Danmarks Naturfredningsforening
- Friluftsrådet
- Dansk Ornitologisk Forening
- Dansk Botanisk Forening
- Brønshøj-Husum Lokalråd (eller senere: Bydelsråd)
- Lokalrådet for Nordvest (eller senere: Bydelsråd)
- Gladsaxe Kommune
- Københavns amt (nedlagt)

Eventuel uenighed om plejeplanens indhold afgøres af Fredningsnævnet.

Offentliggørelse

Plejeplanen offentliggøres på Københavns Kommunes hjemmeside.

Spørgsmål til plejeplan for Utterslev Mose vedr. naturpleje og anlægsarbejde ved Streyf skal rettes til Tine Scholkmann, tinesc@kk.dk